

שופטים ד: א-ט - בין ברק לדבורה

תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא, ולא למלכות בלבד אלא לכל שררות שבישראל...
הלכה ה: אין מעמידין אשה במלכות שנאמר עליך מלך ולא מלכה, וכן כל משימות שבישראל אין ממנים בהם אלא איש.

9. שבועות לע"א

מתני'"/ שבועת העדות נוהגת באנשים ולא בנשים, ברחוקין ולא בקרובין, בכשרין ולא בפסולין, ואינה נוהגת אלא בראוין להעיד **גמ'**. מנהגי מילי? דת"ר: +דברים י"ט+ ועמדו שני האנשים - בעדים הכתוב מדבר

01. תוספות שבועות כט: ד"ה שבועת העדות

שבועת העדות נוהגת באנשים אבל לא בנשים - בריש פרק שבועת העדות נפקא לן מועמדו שני האנשים אם כן **אשה פסולה לדון** דהא תנן פ' בא סימן (נדה ד' מט: ושם) כל הכשר לדון כשר להעיד והא דכתיב (שופטים ד) **והיא שפטה את ישראל?**
(1) איכא למימר שהיתה **מלמדת** להם הדינים
(2) אי"נ לפי **שהיתה נביאה** היו מקבלים אותה עליהם.

11. תוספות מסכת בבא קמא דף טו עמוד א

ומדכתיב (שופטים ד) והיא שפטה את ישראל בדבורה אין להביא ראייה דאשה כשירה לדון דשמא היו מקבלין אותה עליהם **משום שכינה**

21. חידושי הריטב"א מסכת שבועות דף ל עמוד א

ומה שאמר הכתוב על דבורה (שופטים ד') והיא שפטה את ישראל, וכתוב נמי ויעלו אליה בני ישראל למשפט, זה **שהיו מתנהגים על פיה לא בתורת מינוי**, דהא אמרינן בספרי שום תשים עליך מלך (דברים י"ז) ולא מלכה והוא הדין לשאר משימות, **אלא שמתנהגים על פי עצתה**, או **שקבלוה עליהם לדין** שהמקבל עליו לדין ולעדות קרוב או פסול דינו דין ועדותו עדות כדאיתא בפרק דיני ממונות (סנהדרין כ"ד א').

31. רדב"ז הלכות מלכים פרק א הלכה ה

אין מעמידין אשה וכו'. בספרי מלך ולא מלכה אשר יבחר ה' אלהיך בו ע"פ נביא. וא"ת הא כתיב ודבורה אשה נביאה היא שופטה את ישראל, לא קשיא שהיתה מלמדת להם המשפטים אי"נ ע"פ הדבור היה:

1. מכילתא דר' ישמעאל בשלח פרשה ו

וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת הָרֶכֶב וְאֶת הַפָּרָשִׁים... אף לפרעה דברי ר' יהודה שני מרכבות פרעה וחילו וגו'. ר' נחמיה אומר **חוץ מפרעה** עליו הכתוב אומר ואולם בעבור זאת העמדתך (שמות ט ז).

2. רד"ק שופטים פרק ד

אשר מלך בחצור - **קודם שהכנס יהושע** והחריבם ושרף את חצור ומלכה הכה בחרב ויבין הוא שהיה מלך חצור אז **ומה שנשארו מאותה משפחה הלכו לחרשת הגוים** ונתישבו שם **והמלך נקרא ג"כ יבין** כמו המלך הראשון

(א) אשת לפידות

3. רש"י:

(ד) אשת לפידות - שהיתה עושה פתילות למקדש:

4. רד"ק:

(ד) לפידות - אמרו שהוא ברק בן אבינועם וברק ולפידות קרובים בענין ובמדרש נקראת אשת לפידות שהיתה עושה פתילות למקדש:

5. רלב"ג:

...או יהיה פי' אשת לפידו' ע"ד אשת חיל (משלי ל') אשת מדינים (משלי כ"א) ויהיה לפידים ולפידות ענין א' והרצון בו כי כבר הגיע **עוצם מדרגת' בנבואה** עד שהיו נראי' לפידי' במקו' שהיתה מגעת לה הנבואה כמו שספרה התורה במרע"ה:

6. מצודות דוד

(ד) אשת לפידות - ר"ל אשת חיל זריזה במעשיה כלפיך אש והוא ענין מליצה וכאשר יאמרו הבריות:

(ב) אשה כשופטת

7. ספרי דברים פסקא קנז

(טו) שום תשים, מת מנה אחר תחתיו. **מלך, ולא מלכה**. אשר יבחר ה' אלהיך בו, על פי נביא. מקרב, ולא מחוצה לארץ. אחיך, ולא מאחרים.

8. רמב"ם הלכות מלכים פרק א הל' ה'

הלכה ד: אין מעמידין מלך מקהל גרים אפילו אחר כמה דורות עד שתהיה אמו מישראל, שנאמר לא